

Behandeling

Poliklinische staaroperatie

Een staaroperatie kan op de polikliniek gedaan worden of in het Operatiecentrum. Deze informatie gaat over de operatie op de polikliniek.

Bij een staaroperatie wordt de kern van de lens vergruisd met ultrageluidsgolven (phako emulsificatie). Vervolgens wordt deze weggezogen. Het voordeel van deze techniek is dat de hele operatie door een zeer kleine opening van het oog kan gebeuren. Als de troebele lens uit het oog is gehaald, plaatst de arts vrijwel altijd een kunstlens in het oog.

(073) 553 60 60

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Uw afspraak op de polikliniek

Wat gebeurt er bij deze afspraak?

Er is voor u vervolgspraak gemaakt. U krijgt namelijk eerst nog een aantal onderzoeken en u bezoekt een aantal zorgverleners. Het is mogelijk dat u deze zorgverleners al heeft bezocht voordat u deze informatie ontvangt.

De polikliniek medewerker

- druppelt uw ogen 'wijd'. We druppelen uw oog en kijken of uw pupil wijd (groot) genoeg is om daardoor te kunnen opereren. Na dit onderzoek kunt u niet zelf autorijden omdat u de afstand niet kunt inschatten. Komt u met auto? Neem dan een begeleider mee die u naar huis rijdt.
- meet uw bloeddruk;
- maakt eventueel een OCT (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/oct-onderzoek>). Dit is een scan van het netvlies;
- doet een lensmeting. Hierbij meten we de diepte en de bolling van het oog. We kunnen dan de gewenste sterkte van de kunstlens berekenen die in uw oog wordt geplaatst. Bij de meting zit u met uw kin op een steun en uw voorhoofd tegen een band en kijkt u in een lampje. Het onderzoek duurt 5 minuten en is niet pijnlijk.

Contactlenzen

Draagt u contactlenzen? Dan mag u deze een langere tijd voor de lensmeting niet in.

- Zachte lenzen 3 dagen voor de lensmeting.
- Harde lenzen 1 week voor de meting.
- Nachtlenzen 1 week voor de meting.

Premium lenzen

Naast het plaatsen van een standaard implantlens bestaan er tegenwoordig ook lenzen die de cilinder of het leesgedeelte kunnen corrigeren (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wilt-u-een-bril-blijven-dragen-na-de-staaroperatie>). Niet iedere situatie en niet alle ogen zijn hiervoor geschikt. De oogarts informeert u hierover als dit bij u mogelijk is.

Komt u in aanmerking voor premiumlenzen tijdens de operatie en draagt u nu contactlenzen? Dan mag u een langere tijd uw lenzen voor een meting niet in.

- Zachte lenzen, 2 weken voor de meting.
- Harde lenzen, 4 weken voor de meting.

Technisch oogheekundig assistent (TOA)

Voordat u bij de oogarts komt, ziet u de TOA. Deze neemt met u de vragenlijst door die u thuis heeft ingevuld. Verder krijgt u informatie over de oogdruppels. Heeft u nog vragen over de operatie? Stel ze dan gerust.

Oogarts

Als laatste komt u bij de oogarts. Deze kijkt via een spleetlamp naar de lens aan de binnenkant van uw oog. De oogarts bepreekt met u het definitieve plan door. Welk oog wordt het eerst geopereerd? Wat zijn de risico's?

Het is mogelijk om op dezelfde dag aan zowel uw rechteroog als ook aan uw linkeroog geopereerd te worden. Niet iedere situatie en niet alle ogen zijn hiervoor geschikt. De oogarts informeert u hierover als dit bij u mogelijk is.

Heeft de arts goedkeuring gegeven voor de operatie? Dan gaat u naar de balie waar de definitieve afspraken voor de operatie worden gemaakt.

Thuismonitoring

Bij Thuismonitoring (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/staaroperatie-thuismonitoring>) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/monitoringscentrum>)voert u metingen over uw gezondheid in via een app op uw telefoon of tablet. Deze metingen komen binnen in het Monitoringscentrum. Hierdoor hoeft u minder vaak naar het ziekenhuis en krijgt u zo de zorg die bij u past.

Wijken de metingen af? Dan nemen we contact met u op om te vragen hoe het met u gaat. Wanneer dat nodig is, overleggen we met de technisch oogheekundig assistent. Zo houden we u goed in de gaten.

Vorbereiding

Hoe bereidt u zich voor?

Wat moet u thuis al regelen?

Als eerste moet u thuis al een aantal zaken regelen.

- U haalt oogdruppels bij de apotheek in het ziekenhuis. Na uw bezoek aan de oogarts kunt u beneden bij de Jeroen Bosch Apotheek (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/apotheek>) de oogdruppels ophalen. Bent u op een buitenpoli geweest? Dan krijgt u de oogdruppels per post thuis gestuurd.
- U moet voor en na de operatie uw oog druppelen. Dit kunt u zelf doen of bijvoorbeeld een familielid. Bij de apotheek zijn ook hulpmiddelen verkrijgbaar om zelfstandig uw oog te druppelen, bijvoorbeeld een druppelbril. De apotheek kan u hierover een persoonlijk advies geven. U kunt ook meer informatie vinden op iedereenzorgt.nl (<https://iedereenzorgt.nl/projecten/oogdruppelen/>). Sinds 1 november is het niet mogelijk om hiervoor thuiszorg te regelen.
- Het is zinvol dat u paracetamol tabletten in huis heeft. Hoewel medicijnen voor de pijn vaak niet nodig zijn, is het goed dat u deze in huis heeft. Paracetamol kunt u zonder recept kopen bij drogist of apotheek.
- Vraag of een familielid/kennis met u meegaat op de dag van de operatie. Omdat u thuis al uw ogen moet druppelen ziet u wazig en kunt u niet zelf autorijden. Ook na de operatie kunt u niet zelf autorijden en zou het fijn zijn als iemand u ook weer naar huis brengt.
- *Wordt u aan 2 ogen tegelijk geopereerd, dan geven we u het dringende advies om op de dag van de operatie niet alleen thuis te zijn. Het zicht van beide ogen kan nog erg wazig zijn.*

Dag voor de operatie

Een werkdag voor de operatie belt de polikliniek medewerker u. Deze geeft u de tijd door en informeert of het druppelen van het oog duidelijk is. Heeft u nog vragen, dan kunt u deze stellen.

Wanneer u de thuismeet app gebruikt, wordt u niet gebeld. Een werkdag voor de operatie krijgt u een melding via de thuismeet app. Heeft u nog vragen, dan kunt u ons altijd bellen.

Dag van de operatie

Wat moet u thuis nog doen?

Nuchter

U hoeft niet nuchter te zijn. U mag gewoon eten en drinken. U neemt thuis uw gebruikelijke medicijnen in. Moet u vaak naar het toilet als u uw plastablet(ten) heeft ingenomen? Neem deze dan pas in ná de operatie.

Naar het ziekenhuis

- Doe geen make-up of gezichtscrème op.
- Draag makkelijk zittende kleding en liever geen korset.
- Laat uw sieraden en andere waardevolle spullen thuis.
- Neem een brillenkoker mee.
- *Wordt u aan 2 ogen tegelijk geopereerd, neem dan bij de ingang van het ziekenhuis een rolstoel mee naar de afdeling. Dit omdat het zicht na de operatie erg slecht kan zijn.*

Oogdruppelen

Het is erg belangrijk dat u thuis vóór de operatie uw oog druppelt dat wordt geopereerd. U heeft van de apotheek van het ziekenhuis 4 verschillende oogdruppels meegekregen: Dexamethason®, Yellox®, Tropicamide® en Phenylefrinehydrochloride®.

De set bestaat per oog uit 2 flesjes en 2 minims. Minims zijn druppels in de kleine verpakking voor eenmalig gebruik.

De minims opent u als volgt:

U pakt het minim vast met uw ene hand. Met uw andere hand trekt en draait u tegelijkertijd aan de dop.

Wanneer druppelt u uw oog?

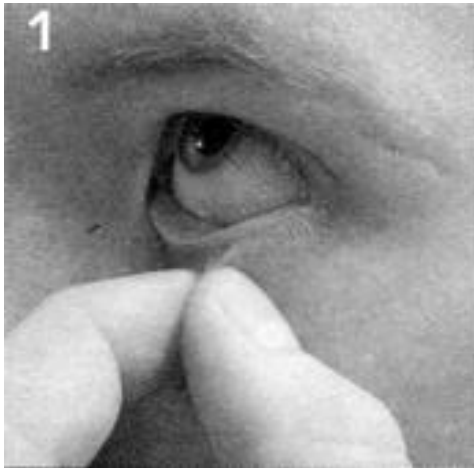
- Eén uur voor uw afspraak druppelt u uw oog dat wordt geopereerd.
- U druppelt van alle 4 de oogdruppels 2 druppels in het oog. Druppel met een pauze van enkele minuten na iedere soort druppel. De volgorde van de oogdruppels maakt niet uit.
- U druppelt dus 8 druppels in het oog dat geopereerd gaat worden.
- Neem vervolgens alle 4 de soorten oogdruppels mee naar het ziekenhuis. Ook de 2 soorten voor eenmalig gebruik!

LET OP: Wordt u aan beide ogen op dezelfde dag geopereerd dan ook beide ogen druppelen (voor elke oog een apart setje druppels)

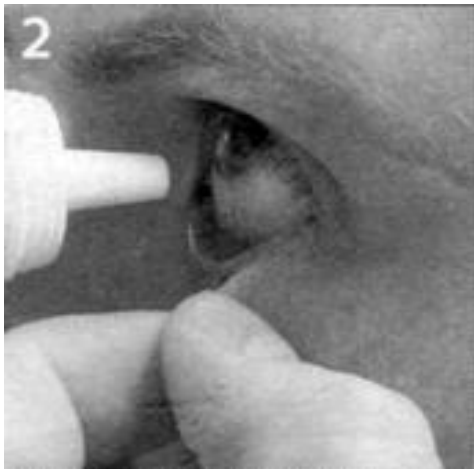
gebruiken) beide setjes neemt u dan mee naar het ziekenhuis.

Hoe druppelt u uw oog?

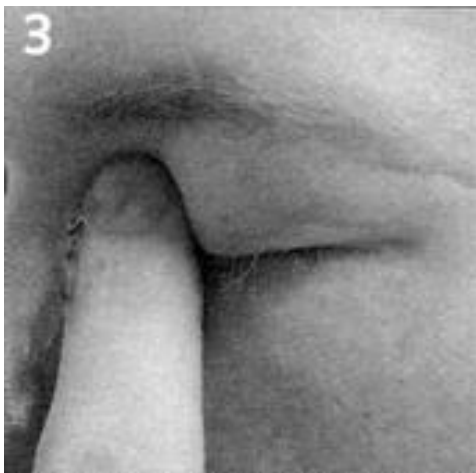
- Was eerst uw handen.
- Houd uw hoofd iets schuin achterover of ga liggen.

Trek het onderste ooglid voorzichtig naar beneden; er vormt zich een kuiltje midden achter de onderste ooglidrand.

Laat de druppel in het kuiltje vallen

Sluit uw oog en druk met uw vinger in uw ooghoek de traanbuis even dicht

U kunt ook de app OOGdruppelen downloaden. In deze app wordt stapsgewijs uitgelegd hoe u moet druppelen. De app OOGdruppelen is gratis te downloaden in de App Store en Google Play.

De behandeling

Hoe verloopt de behandeling?

Waar meldt u zich?

U meldt zich op het afgesproken tijdstip bij de aanmeldzuil van de polikliniek Oogheelkunde. De OK-medewerker roept u binnen bij de receptie van het operatiecentrum. Uw oog wordt weer gedruppeld met de druppels die u van huis mee heeft genomen.

Heeft u nog vragen? Bespreek ze dan met de OK-medewerker.

Houdt u er rekening mee dat u ongeveer 1½ uur in het ziekenhuis bent.

Moment van controle voor behandeling

Zorgverleners controleren voor de behandeling aan de hand van een checklist of alles in orde is. Zijn alle benodigde materialen aanwezig en in orde? Kloppen alle gegevens? Op verschillende momenten stellen zij ook vragen aan u. Soms heeft u een vraag al eerder beantwoord. De herhaling van vragen is onderdeel van de checklist en gebeurt dus bewust.

Verdoving

U gaat in een speciale behandelstoel zitten. De OK-medewerker meet uw bloeddruk en druppelt uw oog met verdovingsdruppels. Als u aan de beurt bent, rijden we u naar de operatiekamer.

Op de operatiekamer verdooft de OK-medewerker nogmaals uw oog met oogdruppels. Met deze verdoving voelt u geen pijn. U voelt wel dat er aan uw oog wordt gewerkt.

Als u op dezelfde dag aan beide ogen wordt geopereerd zal het 2e oog na behandeling van het 1e oog verdoofd worden.

Tijdens de behandeling

Uw oog wordt gereinigd met jodium. Uw gezicht wordt afgedekt met een laken waar een gat zit op de plek van uw oog. Daarna krijgt

u een oogspreider op uw oog, zodat uw oog goed open blijft. Tijdens de operatie vergruist de arts de kern van de lens met ultrageluidsgolven. Deze techniek noemen we 'phaco-emulsificatie'. Vervolgens zuigt de arts het gruis van de lens weg. Het voordeel van deze techniek is dat de operatie door een zeer kleine opening van het oog gebeurt. Het is belangrijk dat u tijdens de operatie goed in het microscooplicht kijkt. Op deze manier houdt u uw oog stil.

Als de troebele lens uit het oog is weggezogen, plaatst de arts een kunstlens in het oog. U heeft geen hechtingen in uw oog.

Tijdens de operatie hoort u allerlei geluiden van het apparaat waarmee de arts werkt. Heeft u toch pijn? Zegt het ons, dan krijgt u extra verdoving. Vertel het ons als u niet prettig ligt. Of als u moet bewegen of hoesten. De arts stopt dan even. De operatie duurt ongeveer 15 minuten.

Als u op dezelfde dag aan beide ogen geopereerd wordt zal bovenstaande procedure herhaald worden na behandeling van het 1e oog.

Na de behandeling

Wat gebeurt er na de behandeling?

Direct na de operatie is het zicht aan het geopereerde oog nog niet optimaal of bruikbaar.

We spreken met u na de operatie de nazorg door. Het is fijn als daar iemand van uw familie of mantelzorger bij kan zijn.

Na de operatie neemt u uw gebruikelijke medicijnen gewoon in. Denk hierbij ook aan uw oogdruppels. Na de operatie kunnen de oogleden of het oog rood zien als gevolg van de plaatselijke verdoving of de operatie.

Zijn de controles gedaan en voelt u zich goed? Dan mag u naar huis. U krijgt de eigen flesjes Dexamethason® en Yellox® mee naar huis.

Risico's

Staaroperaties worden vaak gedaan. Ook op zeer hoge leeftijd is dit nog goed mogelijk. Al is het risico op complicaties klein, geen enkele operatie is zonder risico's. Toch kan het gebeuren dat een operatie moeilijker verloopt dan de arts verwacht.

- Het kan gebeuren dat het lenskapsel tijdens de operatie breekt. Dan moet de arts een ander soort kunstlens plaatsen dan de bedoeling was. In uitzonderlijke gevallen is een tweede operatie nodig. Het eindresultaat is vrijwel altijd goed.
- Verkeerde sterkte of verkeerde plaatsing van de kunstlens.
- Soms kunnen niet alle lensresten worden verwijderd.

Na de operatie kunnen de volgende complicaties optreden:

- Verhoogde oogboldruk waardoor u hoofd- of oogpijnklachten kunt krijgen.
- Kneuzing van het oog of de oogleden.
- Allergische reactie op het gebruikte geneesmiddel.
- Vertroebeling van het hoornvlies (cornea).
- Bloeding in het oog.
- Vochtophoping in het centrum van het netvlies in de gele vlek, waardoor u tijdelijk wazig ziet.
- Netvliesloslating, waardoor u meestal blijvend slechter gaat zien.
- Infectie in het oog (endoftalmitis). Dit kan leiden tot blindheid of zelfs tot het weghalen van het pijnlijk oog.

Deze complicaties komen zelden voor.

Zo'n 45% van de patiënten ervaart na de operatie sensaties in het zicht. Bijvoorbeeld lichtflitsen, halo's of flikkeringen (positieve dysphotopsie) of juist een donkere plek of een donker gebied aan de buitenste zijde van het gezichtsveld (negatieve dysphotopsie). Deze klachten ontstaan door het ontwerp van de kunstlens. Bij de meeste patiënten went dit in de loop van de eerste weken en vallen deze klachten niet meer zo op. 3% van de patiënten houdt klachten tot na 1 jaar.

Wordt u aan beide ogen op dezelfde dag geopereerd dan kan het zijn dat na de operatie van het 1e oog besloten wordt tot uitstel van de operatie van het 2e oog. Dit kan meerdere redenen hebben, bijvoorbeeld op verzoek patiënt/arts of door een complicatie.

Nastaar

Soms treedt na de operatie 'nastaar' op. Hierbij wordt het achterste deel van het lenskapsel troebel. Het achterste deel van het lenskapsel is bij de operatie in het oog achter gebleven. Hierop steunt de kunstlens. Doordat dit deel troebel wordt, kan het licht het netvlies niet meer bereiken en gaat u weer wazig zien. Nastaar is met een eenvoudige en pijnloze laserbehandeling snel te verhelpen.

Waar moet u thuis aan denken

Druppelen

Bij pijn, kunt u paracetamol nemen. U mag maximaal 3x per dag 1000 mg.

De dag na de operatie begint u met het druppelen van het geopereerde oog/ogen. U druppelt op de voorgeschreven tijden met de meegekregen medicijnen. U druppelt Dexamethason® en Yellox®:

1e en 2e week

Druppelt u 3x per dag 1 druppel

(Bijvoorbeeld ongeveer om: 08.00 uur - 15.00 uur en 22.00 uur).

3e week

Druppelt u 2x per dag 1 druppel

(Bijvoorbeeld ongeveer om: 08.00 uur - 20.00 uur).

4e week

Druppelt u 1x per dag 1 druppel.

Na de 4e week stopt u met druppelen.

Wanneer u het prettig vindt, kunt u het onderstaand schema uitprinten om het druppelen af te kruisen.

Ga naar het schema

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-01/OOG-733%20Druppelschema%20na%20staaroperatie.pdf>)

Het komt vaak voor dat u na het stoppen met druppelen het gevoel van een droog oog heeft. Dit verdwijnt vaak weer vanzelf.

Adviezen voor thuis

De eerste dagen na de operatie kunt u zwevende vlekjes of lichtsensaties of streepjes in het beeld zien. Dit komt vaker voor, u hoeft zich hierover geen zorgen te maken.

- Doe het de eerste week na de operatie rustig aan. U kunt gewoon uw dagelijkse dingen doen.
- Uw oog kan rood en gezwollen zijn. Dit is normaal en verdwijnt vanzelf.
- Uw oog is de eerste dagen nog gevoelig. Dit verbetert wanneer u de ogen druppelt.
- Het kan zijn dat u nog een aantal dagen wazig ziet. Het is dus normaal dat uw zicht na de operatie niet meteen helder is.
- Wees voorzichtig met hoesten, niezen en bukken.
- U mag douchen, maar zorg dat er geen shampoo/zeep in uw oog komt.
- Gebruik de eerste week geen oog make-up.
- Het dragen van een bril kan u helpen om niet per ongeluk aan het oog te zitten. Soms ziet u beter zonder bril. In dat geval mag u uw bril afzetten.
- Het kan zijn dat u moet wennen aan het licht. Dit komt doordat u een kraakheldere kunstlens in uw oog heeft gekregen. Het kan prettig zijn een zonnebril te dragen.
- We geven u het dringend advies om de eerste week niet zelf auto te rijden. Kort na de operatie kunt u nog niet optimaal in de verte zien of lezen. Fietsen mag wel.
- Het is erg belangrijk dat u de huid rondom uw oog en oogleden goed schoonmaakt.

Schoonmaken van uw oog

Maak in de 1e week de huid rond uw oog en oogleden goed schoon.

- Was eerst uw handen.
- Maak een schoon doekje dat niet pluist, vochtig met leidingwater.
- Wrijf de huid rond het oog en oogleden voorzichtig schoon, zonder op uw oog te drukken.
- Wrijf niet in uw oog.

Bril

Na de operatie klopt de sterkte van uw bril niet meer. Wat kunt u dan het beste doen met uw bril tot aan de controle?

U heeft een aantal keuzes.

- Laat het glas aan de geopereerde kant eruit halen door de opticien.
- Zet uw bril af en gebruik hem alleen tijdens het lezen.
- Koop een (tijdelijke) leesbril.

Wat te doen bij problemen thuis?

U belt naar het ziekenhuis, wanneer u na de operatie:

- een pijnlijk, rood oog krijgt;
- plotseling waziger gaat zien, waardoor u slechter ziet dan vlak na de operatie;
- forse lichtflitsen;
- andere verschijnselen, zoals: 'hap uit het beeld', 'gordijn voor het oog';
- klachten heeft van hoofdpijn, misselijkheid en braken.

U belt tijdens kantooruren naar de polikliniek Oogheelkunde, telefoonnummer: (073) 553 60 60. Buiten kantooruren belt u naar de afdeling Spoedeisende Hulp, telefoonnummer: (073) 553 27 00.

Controle

Wanneer komt u op controle?

De eerste controle vindt plaats in de eerste week na de operatie:

- De eerste controle na uw staaroperatie is telefonisch. Voor deze afspraak hoeft u niet naar het ziekenhuis te komen. We hebben met u een tijdstip afgesproken waarop **wij u bellen**. Dit kan iets eerder of later zijn.
- De assistent(e) die u belt, informeert hoe het met u de afgelopen dagen is gegaan. Ook zal zij/hij u een aantal vragen stellen. Als u zelf vragen heeft, kunt u deze ook stellen. U kunt de vragen vooraf al voor uzelf opschrijven, zodat u niets vergeet.
- Heeft u tot aan de eerste controle klachten zoals eerder beschreven, of twijfelt u? Dan kunt u natuurlijk altijd bellen. We kijken dan of het noodzakelijk is dat u wel naar de polikliniek komt voor uw controleafspraak.
- In enkele gevallen is het nodig dat u wél naar het ziekenhuis komt voor de eerste controle. Dit bespreken wij dan met u.

Na 5 tot 6 weken komt u voor de tweede controle bij de optometrist

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afspraak-met-de-optometrist>) of TOA (Technisch Oogheelkundig Assistent) op de polikliniek

Als u gebruikt maakt van Thuismonitoring, vindt de eerste controle plaats via de Thuismeten-app en niet via telefonisch consult. De tweede controle tussen de 5e en 6e week na de operatie is op de polikliniek bij de optometrist of TOA (Technisch Oogheelkundig Assistent).

Wordt u nog aan uw andere oog geopereerd, dan is de 2e controleafspraak pas 5 tot 6 weken na de 2e oogoperatie.

Oogmetingen

Kort na de operatie kunt u nog niet goed in de verte zien of lezen. Het is een normaal verschijnsel om een donker randje opzij in beeld te zien. Meestal is dit verschijnsel in enkele weken weer verdwenen, maar kan soms langer aanhouden.

De optometrist controleert of de geopereerde ogen goed zijn hersteld. De optometrist meet de oogdruk, bepaalt het gezichtsvermogen en doet een meting voor een voorlopige brilsterkte. Hiermee gaat u naar de opticien. Deze meet de definitieve sterkte van uw brillenglas. De sterkte moet meestal worden aangepast.

Vragen

Heeft u nog vragen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, dan kunt u bellen naar de polikliniek Oogheelkunde, telefoonnummer: (073) 553 60 60.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis neemt u mee:

- een geldig identiteitsbewijs
- uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO).

Hier vindt u meer informatie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee>) over wat u moet meenemen.

Afspraak op onze locatie in 's-Hertogenbosch, Boxtel, Drunen of Rosmalen? Meld u eerst digitaal aan. Lees hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aanmelden>) hoe dit werkt.

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak>). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Bekijk uw zorgverzekering

Het is uw eigen verantwoordelijkheid na te gaan of u verzekerd bent voor de zorg waarvoor u naar het Jeroen Bosch Ziekenhuis komt. Bekijk van tevoren uw polisvoorwaarden of informeer bij uw zorgverzekeraar (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/kosten-en-zorgverzekering>).

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Betrokken afdelingen

Oogheelkunde (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oogheelkunde>)

Oogheelkundig Operatiecentrum (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oogheelkundig-operatiecentrum>)

Code OOG-075